

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 14 Σεπτεμβρίου 2017
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2017/0226 (COD)

12181/17
ADD 2

DROIPEN 120
CYBER 126
JAI 784
TELECOM 206
MI 626
IA 138
CODEC 1400

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	13 Σεπτεμβρίου 2017
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2017) 299 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο Πρότασης οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών και την αντικατάσταση της απόφασης- πλασίου 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2017) 299 final.

συνημμ.: SWD(2017) 299 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.9.2017
SWD(2017) 299 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου

{COM(2017) 489 final}
{SWD(2017) 298 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης
Εκτίμηση επιπτώσεων της πρότασης σχετικά με την έκδοση οδηγίας για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών
A. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί είναι πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;
Τρία προβλήματα εντοπίστηκαν ως αιτίες της απάτης που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών: 1. ορισμένα εγκλήματα δεν μπορούν να ερευνηθούν και να διωχθούν αποτελεσματικά βάσει του υφιστάμενου νομικού πλαισίου· 2. ορισμένα εγκλήματα δεν μπορούν να ερευνηθούν και να διωχθούν αποτελεσματικά λόγω επιχειρησιακών εμποδίων· 3. οι εγκληματίες εκμεταλλεύονται τα κενά στην πρόληψη προκειμένου να διαπράξουν απάτη. Η απάτη που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών συνιστά απειλή για την ασφάλεια (αποτελεί πηγή εσόδων για το οργανωμένο έγκλημα και, ως εκ τούτου, διευκολύνει τη διάπραξη άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων όπως η τρομοκρατία, η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών και η εμπορία ανθρώπων). Επιπλέον, αποτελεί εμπόδιο για την ψηφιακή ενιαία αγορά (μειώνει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και προκαλεί άμεσες οικονομικές ζημιές).
Τι θα πρέπει να επιτευχθεί;
Δύο γενικοί στόχοι: • Ενίσχυση της ασφάλειας, με τη μείωση της ελκυστικότητας (δηλαδή μείωση κερδών, αύξηση κινδύνου) της απάτης που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών ως πηγή εισοδήματος για τις ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος. • Στήριξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, με την αύξηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων στο πλαίσιο των διαδικασιών πληρωμών, καθώς και μέσω της μείωσης των άμεσων ζημιών που προκαλούνται από την απάτη που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών. Τρεις ειδικοί στόχοι: • Διασφάλιση της λειτουργίας σαφούς, εύρωστου και τεχνολογικά ουδέτερου πλαισίου πολιτικής/νομικού πλαισίου. • Εξάλειψη επιχειρησιακών εμποδίων που περιορίζουν την έρευνα και τη δίωξη. • Ενίσχυση της πρόληψης.
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);
Η απάτη που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών έχει πολύ σημαντική διασυνοριακή διάσταση. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να καταπολεμήσουν αποτελεσματικά την απάτη όταν δρουν μόνο τους και μη συντονισμένο τρόπο. Η δράση της ΕΕ διευκολύνει επίσης τη συνεργασία με χώρες εκτός ΕΕ δεδομένου ότι η διεθνής διάσταση της απάτης που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών συχνά υπερβαίνει τα σύνορα της ΕΕ.
B. Λύσεις
Ποιες είναι οι διάφορες επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Αν όχι, γιατί;
Επιλογή Α: βελτίωση της εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ και διευκόλυνση της αυτορρύθμισης για τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Επιλογή Β: θέσπιση νέου νομοθετικού πλαισίου και διευκόλυνση της αυτορρύθμισης για τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Επιλογή Γ: ίδια με την επιλογή Β, αλλά με διατάξεις για την ενθάρρυνση της υποβολής αναφορών για τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα αντί της αυτορρύθμισης, και νέες διατάξεις για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης. Επιλογή Δ: ίδια με την επιλογή Γ, αλλά με πρόσθετες διατάξεις για τη δικαιοδοσία που συμπληρώνουν τους κανόνες σχετικά με τη ευρωπαϊκή εντολή έρευνας και τη δικαστική εντολή. Η επιλογή Γ είναι η προτιμώμενη επιλογή, τόσο από άποψη ποιότητας όσο και από άποψη κόστους και οφέλους
Ποιες απόψεις διατύπωσαν τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη; Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Σε γενικές γραμμές, τα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν αμφιβολίες ως προς τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα και την προστιθέμενη αξία του ισχύοντος νομικού πλαισίου (απόφαση - πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών). Ειδικότερα, τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφώνησαν ότι οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στην απόφαση - πλαίσιο δεν είναι επικαιροποιημένοι (ειδικότερα, οι εμπειρογνώμονες των δικαστικών αρχών επεσήμαναν την περίπτωση των εικονικών νομισμάτων· αυτό επίσης υποστηρίχθηκε ευρέως από τις απόψεις που διατυπώθηκαν από ιδιώτες και ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διάρκεια της ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης) και ότι θα πρέπει να εξετασθούν νέα αδικήματα, που δεν περιλαμβάνονται στη νομοθεσία (οι εμπειρογνώμονες των αρχών επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών σημείωσαν ιδίως την πώληση, αγορά και διάθεση κλεμμένων διαπιστευτηρίων· αυτό επίσης υποστηρίχθηκε ευρέως από τις συνεισφορές που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης). Τα ενδιαφερόμενα μέρη επεσήμαναν την ανάγκη να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών και μεταξύ των δημόσιων αρχών και του ιδιωτικού τομέα. Τα ενδιαφερόμενα μέρη από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και άλλους ιδιωτικούς φορείς (π.χ. έμποροι) διαμαρτυρήθηκαν για την έλλειψη ασφάλειας δικαίου, η οποία περιορίζει την ικανότητά τους να ανταλλάσσουν πληροφορίες, ενώ οι εμπειρογνώμονες των αρχών επιβολής του νόμου επεσήμαναν ότι ο χρόνος που απαιτείται για την απόκτηση πληροφοριών δεν επιτρέπει την αποτελεσματική διερεύνηση εγκλημάτων.
Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής
Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (εάν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Η πρωτοβουλία αναμένεται να προωθήσει την περισσότερο αποτελεσματική και αποδοτική δράση των αρχών επιβολής του νόμου κατά της απάτης που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών, μέσω συνεκτικότερης εφαρμογής των κανόνων σε όλη την ΕΕ, καλύτερης διασυννοριακής συνεργασίας και ισχυρότερης συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και ανταλλαγής πληροφοριών. Η πρωτοβουλία θα προωθήσει επίσης την εμπιστοσύνη στην ψηφιακή ενιαία αγορά, μέσω της ενίσχυσης της ασφάλειας.
Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (εάν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); - Το κόστος εκπόνησης και εφαρμογής νέας πρωτοβουλίας για τα κράτη μέλη εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 561 000 EUR (εφάπαξ). - Το συνεχές κόστος εφαρμογής και εκτέλεσης για τα κράτη μέλη εκτιμάται να ανέλθει σε 2 285 140 EUR ανά έτος (συνολικά για όλα τα κράτη μέλη).
Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις ΜΜΕ και στην ανταγωνιστικότητα; Δεδομένου ότι δεν προβλέπονται από την πρόταση υποχρεωτικοί κανόνες για την υποβολή αναφορών, δεν θα πρέπει να υπάρχουν επιπτώσεις όσον αφορά το πρόσθετο κόστος για τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ. Επιπλέον, οι ΜΜΕ δεν θίγονται ούτε από τις άλλες διατάξεις που θα συμπεριληφθούν στην πρόταση.
Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικητικές αρχές; Συνολικά, οι σωρευτικές επιπτώσεις των προτεινόμενων μέτρων στο διοικητικό και χρηματοοικονομικό κόστος αναμένεται να είναι υψηλότερες από τα υφιστάμενα επίπεδα, δεδομένου ότι ο αριθμός των υποθέσεων προς διερεύνηση θα επιβαρύνει τους πόρους των αρχών επιβολής του νόμου στον τομέα αυτό, οι οποίοι θα πρέπει να αυξηθούν. Αυτό οφείλεται κυρίως στα εξής: • ο ευρύτερος ορισμός των μέσων πληρωμής και τα πρόσθετα αδικήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν (προπαρασκευαστικές πράξεις) είναι πιθανόν να αυξήσουν τον αριθμό των υποθέσεων με τις οποίες είναι επιφορτισμένες οι αστυνομικές και δικαστικές αρχές· • θα απαιτηθούν πρόσθετοι πόροι για την επιτάχυνση της διασυννοριακής συνεργασίας· • η υποχρέωση των κρατών μελών να συλλέγουν στατιστικά στοιχεία θα δημιουργήσει πρόσθετο διοικητικό φόρτο. Από την άλλη πλευρά, η θέσπιση σαφούς νομικού πλαισίου για την καταπολέμηση των παραγόντων οι οποίοι διευκολύνουν την απάτη που αφορά μέσα πληρωμής πλην των μετρητών θα προσφέρει ευκαιρία για τον εντοπισμό, τη δίωξη και την επιβολή κυρώσεων για δραστηριότητες σχετικά με την απάτη νωρίτερα. Εξάλλου, ενώ η ενίσχυση της συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ενέχει κόστος από την άποψη των πόρων, το όφελος από την άποψη της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της δράσης επιβολής του νόμου είναι άμεσο.
Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Δεν υπάρχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή επιπτώσεις στο συνολικό επίπεδο της απασχόλησης σε επίπεδο ΕΕ. Με την ενίσχυση της συνοχής με τους ισχύοντες κανόνες (π.χ. οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών¹), η πρωτοβουλία θα δημιουργήσει συνέργειες όσον αφορά την προστασία των μέσων πληρωμής πλην των μετρητών.
Αναλογικότητα; Η προτιμώμενη επιλογή θα καθιερώσει ελάχιστη δέσμη κοινών ευρέων ορισμών, ελάχιστο επίπεδο μέγιστων κυρώσεων και δικαιώματα των θυμάτων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα διατηρούν περιθώριο διακριτικής ευχέρειας κατά τη θέσπιση των επιπέδων των κυρώσεων. Ομοίως, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν ευνοϊκότερα δικαιώματα στα θύματα της απάτης που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών. Η προτιμώμενη επιλογή δεν θα επιβάλλει δυσανάλογες υποχρεώσεις στον ιδιωτικό τομέα (συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ) και στους πολίτες, διότι δεν επιβάλλει υποχρεώσεις υποβολής αναφορών. Τέλος, η πράξη που επιλέχθηκε είναι η οδηγία, η οποία δίδει στα κράτη μέλη ευελιξία όσον αφορά την εφαρμογή της. Η προτιμώμενη επιλογή δεν υπερβαίνει ό,τι είναι αναγκαίο για την επίλυση του αρχικού προβλήματος και την εκπλήρωση των στόχων που έχουν προσδιοριστεί για την παρέμβαση της ΕΕ.
Δ. Παρακολούθηση
Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική; Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάσει την εφαρμογή της πρότασης για την απάτη που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών όσον αφορά την επίτευξη των στόχων πολιτικής που ορίζονται στην παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί 6 έτη μετά την προθεσμία για την εφαρμογή της νομοθετικής πράξης, ώστε να διασφαλιστεί ότι υπάρχει επαρκές χρονικό διάστημα για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της πρωτοβουλίας αφού θα έχει εφαρμοστεί πλήρως σε όλα τα κράτη μέλη.

¹ [Οδηγία 2015/2366](#), της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ.